

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 313/16

KLAGER: Finnmark fylkeskommune på vegne av opplæringsjef Lisbeth Sandtrøen
PUBLIKASJON: Finnmark Dagblad (papir)
PUBLISERINGSDATO: 28.10.2016
STOFFOMRÅDE: Arbeidsliv
SJANGER: Forside
SØKERSTIKKORD: Titler uten dekning i stoffet
REGISTRERT: 21.12.2016
BEHANDLET I PFU: 28.02.2017
BEHANDLINGSTID: 67 dager
KLAGEGRUPPE: Offentlig leder
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Finnmark Dagblad (FD) hadde en forside fredag 28. oktober 2016 med titlene:

«Finnmark Dagblad avslører:

**Bjørnar Bruer beskyldt for
KORRUPSJON
da han ansatte sønnen sin.**

**- utdanningssjef Sandtrøen
HAR GJORT DET SAMME!»**

Forsiden var illustrert med et bilde av Sandtrøen.

Inne i avisen ble saken presentert med følgende stikkittel og tittel: «**Opplæringsjef Sandtrøen ansatte sin egen sønn: Bruer ansatte sønn - ble beskyldt for korrupsjon**».

Ingressen:

«**Bjørnar Bruer ble anmeldt for korrupsjon og økonomisk utroskap da han brukte sin sønn i arbeid.**»

Brødteksten startet slik:

«ALTA: Bjørnar Bruers bruk av sin sønn i arbeid på elevboligene har vært et meget sentralt punkt fra Finnmark Fylkeskommune i rettssaken som nå pågår i Alta.»

Under mellomtittelen «**Ansatte egen sønn**» stod det:

«Nå viser det seg imidlertid at utdanningssjef Lisbeth Sandtrøen ansatte sin egen sønn da hun var rektor ved Vardø videregående skole. – Det har jo vært et sentralt punkt fra arbeidsgiversiden, men du gjorde jo det samme selv? – Jeg må sjekke litt opp i saken, svarer Sandtrøen. – Du vet vel om du ansatte din egen sønn? – Jeg må se litt på det, jeg sitter litt ubehagelig til akkurat nå, svarer Sandtrøen og sier hun vil komme tilbake til det.»

(...) «Nettopp ansettelsen av egen sønn er et av punktene som ligger til grunn for anmeldelsene mot Bruer. Bruer ble anmeldt for korrupsjon og økonomisk utroskap i forbindelse med oppføring av sønnen på såkalt doble vakter.» (...)

Under mellomtittelen «**Vil ikke kommentere forskjellen**» stod det:

«I en påfølgende SMS svarer Sandtrøen at hennes sønn hadde sommerjobb ved Vardø videregående for 24 år siden. Hun ønsker ikke å kommentere hvordan denne saken er annerledes fra Bjørnar Bruers bruk av sin sønn i arbeid på elevboligene. Sandtrøen forklarer videre at sønnen hadde sommerjobb i 1998 og 1999 ved Vardø videregående skole. – Jeg var rektor ved Alta vgs. fra 1. august 1998 til 31.7.1999, og hadde da permisjon fra rektorstillingen i Vadsø, melder Sandtrøen. – Han ble vel ansatt før 1. august dersom det var sommerjobb, spørsmålet er om du skrev under på arbeidskontrakten? – Nei, jeg skrev ikke under arbeidskontrakten, opplyser Sandtrøen. – Ansvar for sommervikarer hadde kontorleder ved skolen både da jeg var rektor for skoleåret 1997/1998 og når Halvdan Madsen var rektor skoleåret 1998/1999, svarer utdanningssjefen. – Ser du noe som helst kritikkverdig i at du som øverste leder ved Vardø videregående var med og ansatte din sønn, og Bjørnar Bruer ble anmeldt for engasjementet hans sønn hadde ved elevboligene i Alta og at han er blitt beskyldt av dere for å gi sønnen urimelig mange fordeler? – Ingen kommentar, svarer Sandtrøen.»

Artikkelen var illustrert med et bilde av Lisbeth Sandtrøen med bildeteksten:

«Ansatte sønn: Utdanningssjef Lisbeth Sandtrøen ansatte sin egen sønn, da hun var rektor ved Vardø videregående skole. Bjørnar Bruer ble beskyldt for korrupsjon og anmeldt for å ha ansatt sin sønn.»

Omtalen av rettsaken pågikk over flere sider.

KLAGEN:

Klager er Finnmark Fylkeskommune på vegne av opplæringssjef Lisbeth Sandtrøen.

Sandtrøen skriver: «Avisas bruk av titlene KORRUPSJON og at jeg HAR GJORT DET SAMME, ledsaget av bilde av meg er misvisende, feilaktig, og gir et veldig negativt preg uten at avisa har dekning for det i teksten på side 8. [...] Førstesideoppslaget er laget på en

slik på måte at Finnmark Dagblad slår fast at det har skjedd korrupsjon i ansettelsen av min sønn som sommervikar».

Klager forklarer følgende: «Ansettelsen av min sønn dreide seg om en sommerjobb, og skjedde for 24 år siden. Det var kontorlederen ved den aktuelle skolen som gjorde det. Jeg hadde dessuten permisjon det ene året sønnen min ble ansatt. Altså har ikke Finnmark Dagblad dekning for sin tittelbruk på side 1.»

Klager mener titlene går lenger enn det er dekning for i selve artikkelen, og det anføres brudd på Vær Varsom-plakatens (VVP) punkt 4.4.: «Sørg for at overskrifter, henvisninger, ingresser og inn- og utannonseringer ikke går lenger enn det er dekning for i stoffet.»

Sekretariatet ba klager om å presisere «Vi ser dere anfører VVP punkt 4.4, men er noe usikre på om dere også vil vise til punkt 3.2, når dere skriver feilaktig, dvs at det er feil på forsiden?» Klager kom med følgende svar tilbake: «4.4 er den viktigste mener vi, da tittelbruken om korrupsjon kan være injurierende. 3.2 kan vel også brukes, da avisa bringer en feilaktig påstand. Det er vel ingen tvil her om at det er avisen selv som er kilde til førstsidebruken med titler og bilde.»

TILSVARSRUNDEN:

Finnmark Dagblad (FD) avviser klagen. Det opplyses at bakgrunnen for artikkelen er en pågående arbeidsrettssak. «Bjørnar Bruer stevnet Finnmark fylkeskommune for usaklig oppsigelse. I denne sammenheng har ansettelsen og bruken av Bruers sønn vært et sentralt punkt». FD legger ved flere artikler.

FD skriver: «Da Finnmark Dagblad ble kjent med at opplærings sjefen selv har vært involvert i ansettelse av sin egen sønn – og dermed har vært delaktig i samme type forhold som det som har vært et sentralt punkt i anklagene mot arbeidstaker Bjørnar Bruer – er det i høyeste grad et relevant forhold. Bruer ble anmeldt for korrupsjon og økonomisk utroskap av fylkesrådmannen for sin håndtering av arbeidsforholdet med sin sønn. At da Sandtrøen har gjort det samme i det som har vært et svært sentralt punkt i saken mot Bjørnar Bruer, ved å selv som toppleder ansette sin egen sønn, er uten tvil et paradoks som er vesentlig i omtalen av saken og som i høyeste grad har offentlighetens interesse.»

Videre: «Det er ubestridt at fylkeskommunen anklaget Bjørnar Bruer for korrupsjon/økonomisk utroskap i forbindelse med arbeidsforholdet med sønnen. Flere anmeldelser fra fylkesrådmannen underbygger dette. Anmeldelsene er i ettertid både henlagt og frafalt av fylkeskommunen i lagmannsretten under behandling av ankesaken. Finnmark Dagblad kan ikke se at tittelen går lenger enn det det er dekning for i stoffet og de faktiske forhold i saken.»

Klager mener FD begår en alvorlig feil ved å sammenligne de to forholdene. Det opplyses: «Finnmark fylkeskommune har gått til oppsigelse og avskjed av en ansatt. Denne har tatt saken til rettssystemet. Vi skal ikke gå nærmere inn på forholdene, men for enkelthets skyld ikke nevne annet enn at vedkommende har blitt anmeldt av Finnmark fylkeskommune flere ganger, og at illojalitet og økonomisk utroskap var sentrale elementer i personalsaken, deriblant at vedkommende gav sin sønn flere ekstra vakter med økonomisk fordel. Begrepet og karakteristikken «*korrupsjon*» tilhører ene og alene avisen». Klager mener også at

alvorligheten i avisens framstilling forsterkes ytterligere i en lederartikkel dagen etter, den 29. oktober, der det står: «*Nettopp ansettelsen av egen sønn er et av kronargumentene fylkeskommunen la frem da de gikk til anmeldelse av Bjørnar Bruer for korrupsjon*». (Lederartikkelen side 2 vedlagt)»

«Vi mener helt klart at Finnmark Dagblad gjennom tittelbruken på førstesiden, og nå i tilsvaret, gjentar helt uriktig at Sandtrøens involvering i ansettelse av sin sønn (for 25 år siden fikk hennes sønn som da gikk på videregående skole, sommerjobb ved den skolen Sandtrøen var rektor for), er å sammenligne med de forhold som vedrører Bruer.»

Klager reagerer på at FD i tilsvaret skriver at sommerjobbansettelsen er «samme type forhold» som har vært sentralt i anklagene mot Bruer. Klager viser til omtalen fra rettssaken: «Finnmark Dagblad har brukt mye ressurser på dekning av rettssaken og ikke minst underveis gjennom live-dekning, og burde fått med seg disse ulikhetene.»

«Det er oppsiktsvekkende og alvorlig at Finnmark Dagblad gjennom førstesideoppslaget framstiller Sandtrøen som korrupt – for det er slik leserne vil oppfatte budskapet.»

Finnmark Dagblad skriver: «Finnmark fylkeskommunen anmeldte Bjørnar Bruer for nettopp korrupsjon. Vi vedlegger politianmeldelse fra fylkesrådmannen mot Bjørnar Bruer med tittel «korrupsjon/økonomisk utroskap» (se vedlagt anmeldelse).»

Videre: «Et sentralt punkt for fylkeskommunen har vært at de hevdet at Bruer hadde prøvd å påvirke ansettelsesprosessen og ikke ville vike sete. At han hadde manglende forståelse for habilitetsbestemmelser. Dette er behørig dekket gjennom rettssaken.»

Og: «Opplæringsjefen påberoper seg et vern mot at Finnmark Dagblad skal kunne sammenligne hennes håndtering da hennes sønn ble ansatt i sommerjobb med håndteringen av ansettelsesforholdet til Bjørnar Bruers sønn. Finnmark Dagblad mener det i høyeste grad er relevant å sammenligne disse opplysningene. Det tas ikke stilling til hvorvidt det som ble gjort av Sandtrøen var ulovlig eller ikke, kun at hun gjorde det samme som hun og ledelsen i Finnmark fylkeskommune angrep og anmeldte Bjørnar Bruer for. Vi kan for øvrig ikke se at det skal være noen forskjell på et ansettelsesforhold mellom en mellomleder i fylkeskommunen og en daværende rektor og sine barn. Det er viktig å understreke at Bruer bestrider å ha ansatt sin egen sønn. Dom i saken fra Hålogaland lagmannsrett foreligger trolig i løpet av inneværende uke.»

Videre skriver FD: «Det er interessant å se at fylkeskommunen nå synes å ha en annen oppfattelse av Bruers håndtering av arbeidsforholdet til sønnen. [...] Hadde denne erkjennelsen kommet noe tidligere, er det mulig at det kunne ha spart arbeidstakeren for unødig belastning både med å bli politianmeldt for dette av fylkesrådmannen, og øvrige anklager i rettssystemet knyttet til dette. Det er mulig det kunne ha redusert ubehaget for arbeidstakeren i den omtalte saken.»

Klager kom med følgende tillegg: «Jeg vil bare være helt korrekt i bruken av ordet «korrupsjon». I vår kommentar til Finnmark Dagblads tilsvare skrev vi at begrepet korrupsjon var ene og alene avisens bruk. I anmeldelsen ble det brukt av FFK, men ikke i tingretten og lagmannsretten. I tingretten ble «økonomisk utroskap» anvendt, men ikke for lagmannsretten. Dette berører ikke selve innholdet i PFU-klagen, og vi står selvsagt på vår

argumentasjon mot Finnmark Dagblads førsteside.»

Finnmark Dagblad har ingen kommentar til presiseringen, men opplyser at dom i rettssaken er falt siden sist. «Tenker i den sammenheng at det er greit at det inntas at Finnmark fylkeskommune tapte arbeidsrettssaken som er omtalt i tilsvarsrunden også i lagmannsretten. I den sammenheng kan det være greit å ta med seg hvordan anmeldelsene for korrupsjon har blitt opplevd fra de som ble utsatt for det.» Vedlagt et innlegg skrevet av Bruers datter.